

DISTRIKT SKOVVEJEN

Evaluering af den pædagogisk læreplan i Skovvejen 2024

Hvilke dele af den pædagogiske læreplan har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

1. Fælles i distriktet:

- **Børn i udsatte positioner og barnesyn**

Low Arousal

En kvalificering af hvordan vi i den pædagogiske hverdag kan håndtere bekymrende adfærd bedst muligt, samt med Low Arousal kan forstå, handle og understøtte børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

- **Krop, sanser og bevægelse**

Sansemotorik

Tilegnelse af viden om den sansemotoriske udvikling og sammenhæng mellem adfærd og udvikling med omgivelser, samt indsatser der gør en forskel.

- **Leg og relationers betydning**

Theraplay – samspillet i leg, betydningen og de professionelle roller.

Barnets mulighed for at udfolde sit potentiale for udvikling bør ses og forstås i sammenhæng med voksnes kapacitet til at skabe optimale betingelser for struktur, engagement, omsorg og udfordring. Børn lærer og udvikler sig, når de er trygge, i sikkerhed og mærker glæde og samhørighed. Leg kan ses i modsætningen til tristhed og dermed en fantastisk, glædesfyldt måde at skabe eller genskabe betingelser for udvikling.

Legepaletten – Kendskab til forskellige legetyper, legens mangfoldighed og børnenes alsidige kompetencer.

- **Barnesyn og leg**

Udvikling af relations- og legekompeterer for distriktets pædagogmedhjælpere og pædagogisk assistenter.

- **Pædagogisk Læringsmiljø – Fysiske omgivelser.**
KIDS – indretning af læringsmiljøer
Alle medarbejdere blev allerede ved introduktionen til KIDS tilsynsmodel optaget af læringsmiljøerne. Blandt andet: Ude – indemiljøer, aktiviteter og legenes tydelighed. Rummenes æstetik og hvordan de fremstår indbydende.
- **Dannelse og børneperspektiv - alsidig personlig udvikling. Mad- og Måltidspolitik.**
Kvalificering af måltidets understøttelse af børnenes udvikling, læring og dannelse i fællesskaber – blandt andet bæredygtighed, selvhjulpenhed, gå på mod samt mod mod.
- **Sammenhæng til ”børnehaveklasse” – BFO og 0. klasse**
Kvalificering med henblik revidering af samarbejdsaftale og årsplan.

2. Evaluering i Børnehusene på baggrund af KIDS resultater:

Vuggestuen Ved Skoven: Leg og relationer. Side 8

Mål: at skabe gode rammer for at børnene via leg, danner gode relationer til de andre børn via samspil i mindre grupper.

I vores pædagogiske udvekslingsaftale blev fokus børnenes samspil og legens betydning i vuggestuen.

Børnehaven Ved Skoven: Modtagelsen i børnehaven og relationer. Side 10

Mål: skabe en tryk og god ramme for børnenes start på dagen.

Relationen i modtagelsen og de voksnes positionering samt måden børnene understøttes ved behov til deltagelse i leg og aktiviteter i forbindelse modtagelsen.

Valhallas vuggestuen: Relationer – voksen – barn. Side 12

Mål: Skabe en større sammenstemthed på tværs af stuerne i forhold til børneperspektivet og metallisering i samspillet med børnene

Valhallas børnehaven: Demokrati og deltagelse. Side 14

Mål: Øge børnenes deltagelsesmuligheder, og inddragelse i vokseninitierede aktiviteter. Samlingen som et fokusområde, hvor vi vil være undersøgende på inddragelsen af barnets perspektiv.

Sydpolen: Kommunikation og Sprog. Side 16

Mål: At udvikle en forhøjet kvalitet inden for sprog og kommunikation.

Nordpolen : Leg og aktivitet. Side 18

Mål: Det pædagogiske personale understøtter at børnene er deltagende i lege, der udvikler deres trivsel, læring og udvikling i fællesskaberne.

Isbjerg: Fysiske omgivelser. Side 19

Mål: fysiske læringsmiljø i langt højere grad inviterer til leg og fordybelse, der understøtte børnenes trivsel, læring og udvikling.

Lundegårdens Vuggestue: Relations arbejdet samt leg & aktiviteter om eftermiddagen. Side 21

Mål: Skabe en større sammenhængskraft mellem formiddagens pædagogiske indhold og nærvær til om eftermiddagen, så det står stærkere gennem hele dagen.

Lundegårdens Børnehave: Leg og aktivitet. Side 23

Mål: Øge kvaliteten i Leg og aktivitet.

Fokus på de voksnes positionering og understøttelse af børns leg. Både hvordan de voksne inviterer børn ind og udfordrer allerede eksisterende lege på stuerne og de planlagte aktiviteter om formiddagen samt fokus på legepladsen midt på dagen.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur

Vi har nedsat en arbejdsgruppe i distriktet med 2 repræsentanter fra alle Børnehuse, som har indsamlet viden og erfaringer fra uddannelsesdage, konferencer og fælles personale-møder.

I Børnehuse er der på baggrund af KIDS resultaterne udarbejdet udviklingsplaner med mål og evalueringstemaer. Evalueringerne har taget afsæt i systematikken fra KAM-modellen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø:

1. Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Formålet med evalueringen af den pædagogiske læreplan har været at kvalificere de pædagogiske læringsmiljøer. Løbende være nysgerrig, analyserende og undersøgende på, hvordan vi kan justere og ændre den pædagogiske praksis, så vi skaber de bedste betingelser for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse samt børnenes muligheder for at deltage i fællesskaber ud fra de givne rammer og vilkår. Samtidig have blik for behovet for kompetenceudvikling og mulighederne for iværksættelse af den nødvendige kompetenceudvikling alle medarbejdere og ledere.

Formålet med evalueringen har endvidere været at kvalificere det pædagogiske læringsmiljø med afsæt i KIDS resultaterne.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

De forskellige børnehuse har brugt forskellige værktøjer en eller flere til deres dataindsamling. Nedenstående er et overblik på anvendte dataindsamlingsværktøjer:

- Observationer
- Registrering - stregsystem
- Video - analyse
- Børneudsagn Collage
- Dialogbaserede samtaler
- Snap - Log

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Det er forskelligt hvad de enkelte Børnehuse har lært, da de har haft forskellige i fokuspunkter ud fra hvad KIDS resultaterne har givet anledning til at være nysgerrig på samt har haft ønske om at udvikle. Se bilag fra de forskellige Børnehuse.

Skal vi lave et udtræk fra de sidste 2 år – har de fleste evalueringer lært os.

- Betydningen af løbende udvikling af de fagprofessionelles kompetencer. Behovet for specialpædagogisk viden.
- Betydningen af kvaliteten i voksen – barn relationerne blandt andet tilknytning, mentalisering, positioneringer. Med Low Arousal kan vi hjælpe børnene igennem deres følelsesmæssige reaktioner i stedet for ubevidst at konfliktoptrappe. Vi kan bedre imødekomme det enkelte barn med affektiv afstemning, så børnene føler sig bedre forstået samt hjulpet igennem deres reaktioner gennem hele dagen også ved modtagelsen.
- Betydningen af barnesynet - at kunne indtage og anerkende børneperspektiver. "Børn gør det bedste de kan" og "der er altid en god grund til børn handler som de gør."
- De mangfoldige alsidige leges betydning for børns udvikling, læring og dannelse, samt øget forståelse for de professionelles rolle og positioneringer i legene.
- Betydningen af børnenes deltagelse i fællesskaber samt mulighed for at danne venskaber og dermed behovet for at etablere andre måder at organisere læringsmiljøer for børn i udsatte positioner. Ressourcer til mindre grupper.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Det er forskelligt hvilke ændringer og justeringer af praksis, som evalueringerne har givet anledning til - se bilag fra de forskellige Børnehuse.

Ændringer i forhold til arbejdet med den sammenhængende skolestart.

Alle Børnehuse har i de forløbne 2 år etableret fast storbørnsgruppe. Alle steder er de samlet som gruppe alle ugens dage. Dog kan perioden variere i børnehuse, fx om det er et helt eller halvt år inden BFO - start 1. maj.

Der har i den forløbne periode været nødvendigt at revitalisere samarbejdet mellem BFO, skole og dagtilbud.

Der er udarbejdet en ny "samarbejdsaftale" i slutningen af 2022, med følgende mål, for at styrke sammenhængen til børnehaveklassen og understøtte overgangen.

I børneperspektiv:

Børn oplever sig trygge og kompetente ved BFO og skolestart.

Vi sætter et særligt fokus på hvordan vi kan udvikle og kvalificere vores overgang for børn i udsatte positioner.

- Aktiviteter i årsplanen er justeret og der er sat nye aktiviteter i værk fx at børn møder børn fra de andre Børnehuse og som de skal gå i klasse med før BFO start.
- Der er i Børnehuse udviklet en praksis med at skabe relationer og fællesskaber for børnene, når vi ved hvem der skal følge hinanden videre.
- Der udvikles og justeres på et tæt samarbejde mellem skole og dagtilbud i forbindelse med klassesdannelse.
- Der er sat fokus på at taget initiativer til tæt samarbejde med overgangen for børn i udsatte positioner.
  - Der er klarhed over indholdet af de udvidede overgangssamtaler, samt der også deltager ressourcepædagoger fra BFO'en. Der kan herefter iværksættes besøg af BFO pædagoger i børnehaven, til at skabe relationer med børn, der har brug for en hjælpende hånd i overgangen. Og der kan udarbejdes opstartshandleplaner af BFO'en til at understøtte den første og vigtige tid i BFO'ens "maj forløb"

I de fagprofessionelles perspektiv

De fagprofessionelle kender til hinandens læringsmiljøer

- BFO'en har nu faste pædagoger i 0.klasserne, som er gennemgående.
- Der udvikles på et tættere samarbejde ml. BFO og skole om start til 0.klasser.
- Børnehaverne benytter BFO lokalerne i formiddagstimer, så man kender det kommende fysiske læringsmiljø og BFO -pædagogerne "hilser på"
- Der udveksles viden og info i årshjulets aktiviteter som fx "tilbage besøg" for forgående års børn. Der afholdes et årligt møde på tværs, hvor viden om hinanden har fokus.

I forældrenes perspektiv

Forældre skal være trygge ved overgangen til BFO og skole.

Her er stadig et udviklingspunkt i at udvikle en mere tydelig kommunikation til skolestartende forældre om arbejdet i børnehaverne samt maj-forløb i BFO

- Alle børnehaver holder forældremøde oftest i efterår, for at fortælle og indgå i dialog med forældrene om indhold i en storbørnsgrupperne, fx hvad har vi fokus på, hvilke aktiviteter sætter vi i gang, selvhjulpethed etc., samt hvordan forældrene kan hjælpe med dette.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Distriktsbestyrelsen har haft forskellige temaer fra den pædagogiske læreplan til drøftelse. Særligt har distriktsbestyrelsen være optaget af forældresamarbejdet, børn i udsatte positioner, køn og pædagogik og mad- og måltidspolitik som en integreret del af den pædagogiske praksis.

Udviklingsplanerne med mål og evalueringerne for de enkelte Børnehuse har på baggrund af KIDS resultaterne været drøftet i husråd og distriktsbestyrelse.

Temaer fra uddannelsesdagene har været til orientering på bestyrelsesmøderne.

Det fremadrettede arbejde

1. Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Etablering af mere fællesskabende læringsmiljøer, der skaber trivsel udvikling, læring og dannelse for alle børn.

Relationers betydning og fokus på hvordan "de udviklende øjeblikke" skabes i vores Børnehuse.

Legenes bredde og mangfoldighed – den udforskende, skabende, kreative og fantasipræget leg, samt børnenes bevægelseslege.

Køn og pædagogik.

Dannelse – kommunikere verdensmål i børnehøjde og i et børneperspektiv samt handle klimavenligt og bæredygtigt i hverdagen.

2. Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi vil udvikle mere enkle metoder end KAM modellen, der i hele sin systematik kan være omfattende. Vi vil fortsat koble vores evalueringer til vores KIDS resultater.

Vi vil gerne styrke evalueringskulturen og samtidig styrke feedback kulturen.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Distriktsbestyrelsen har arbejdet og vil fortsat arbejde med ændring af principper for det pædagogiske arbejde inden for områderne leg, køn og pædagogik samt klima.

Arbejdsgruppen vil fortsætte arbejdet og lave forslag til en revidering af den pædagogiske læreplan, som herefter drøftes på personalemøder. Udarbejde forslag til udfoldelse af de pædagogiske læreplanstemaer.

Vi vil fortsat have fokus på værdien af det tværgående arbejde i distriktet med henblik på vidensdeling og erfaringsudveksling.

Evaluering af pædagogisk læreplan med afsæt i udviklingsplan 2022:

Børnehuset Ved Skoven – Vuggestuen

Formålet med evalueringen.

I vores pædagogiske udvekslingsaftale blev fokus børnenes samspil og legens betydning i vuggestuen.

Målet er at skabe gode rammer for at børnene via leg, danner gode relationer til de andre børn via samspil i mindre grupper.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? (de fagprofessionelles rolle samt organisering af læringsmiljøet)

Vi har erfaret, at vores fokus på børns leg og samspil med hinanden, har brug for et større fokus, i forhold til at vi som pædagogisk personale skal støtte børnene i at få redskaber til at lære at lege gode lege med hinanden, som kan bidrage til bedre sociale kompetencer, selvværd og fantasi. Leg er grundlæggende for børns trivsel og udvikling.

Vi har om eftermiddagen ved 15-tiden i en lang periode, samles alle 4 vuggestuegrupper, dvs. ca. 35-40 børn og 8 voksne, i vores lille alrum i vuggestuen. Dette har skabt kæmpe konflikter, fordi læringsmiljøet har været præget af alt for mange mennesker, støj og forstyrrelser. Der har samtidig ikke været nogen mulighed for børnene til at skabe nogle gode relationer eller lege med sine venner. Vi ved, at for at skabe nogle sunde relationer børnene imellem, nytter det at skabe nogle små grupper med få børn, hvor der virkelig er fokus på forskellige former for leg, såsom selvinitierede lege, spontane lege eller rammesatte lege. Dette har der ikke været mulighed for med så mange børn og voksne i så stort et åbent rum. Vi har derfor valgt at vente med at gå i alrummet og blive længere tid på stuerne, hvor vi har mulighed for at arbejde mere intensivt med at skabe gode forhold for lege. Vi har udviklet en plan over legemulighederne i ydertimerne. Dette kan være musikinstrumenter, modellervoks, spil osv. Det er vigtigt for os, at børnene skal føle sig trygge og trives hos os, da dette skaber ro til, at de kan trives og udvikle sig.

Vi har arbejdet på at skabe nogle små zoner, hvor en voksen kan opholde sig sammen med et par børn af gangen, for at kunne lege uden forstyrrelser. Vi er blevet mere bevidste om at variere formerne for leg, dvs. indimellem går vi foran børnene og rammesætter den leg vi har gang i. Andre gange er vi ved siden af og støtter og opfordrer børnene til den leg, som de nu har gang i. Og andre gange observerer vi blot og lader børnene lege selv med hinanden. Ballerup Kommune har tidligere deltaget i et forskningsprojekt "legende trivsel", som har fokus på legetemaer og børns samspil med hinanden. Dette bruger vi forskellige elementer fra i vores hverdag. Det handler i bund og grund om, at alle børn skal have lige deltagelsesmuligheder, og hvordan vores børnesyn kommer til udtryk. Vi støtter og anerkender det enkelte barn i dets udvikling, samt støtter barnet i at lære nogle fornuf-tige lege strategier. Vi ser at rigtig mange børn mangler strategier for at lege, så vi tager indimellem 2 børn med ind i et rum alene med en voksen, hvor den voksne simpelthen støtter og øver børnene i at lege med hinanden, i et trygt miljø. Dette har vi rigtig god erfaring med, da der ikke er nogen forstyrrelser, ikke noget larm og en voksen, der kun har fokus på det vi har gang i. Læringsmiljøet spiller jo en væsentlig rolle, idet den skal lægge an til at børnene bruger sin fantasi og kreativitet i sin leg.

Vi har eks. haft god brug af et tæppe på gulvet, som et barn synes var mægtig sjovt at bruge som flyvemaskine. Nu har vi flere børn som hver dag sætter sig på tæppet og leger flyvemaskiner, fordi vi har haft fokus på at det har været sjovt at lege.

Vi søger at skabe små rum i det store rum, så børnene kan "gemme" sig. Hvor vi førhen bare havde store åbne rum, har vi nu huse, biler, rutsjebaner stående, for at skabe introduktion til, hvad vi kan lege. Interesse kasser med ting appellerer til børns fantasi eksempelvis kasser på bordet med mos, sten, små kviste, en bil og en ko el. lign. Børnene kan på den måde selv gå i gang med at finde på ting at lave ud fra disse kasser.

Når vi møder ind om morgenen, sætter morgen åbneren ting frem på bordene, så når vuggestue grupperne går på hver deres stuer kl 8, så er der allerede ting sat frem til at gå i gang med, både til at kunne lege selv, men også til at man kan lege med en ven. Dette kan være køkken, hvor bordet er dækket op til man kan lave mad sammen, bil banerne er sat frem med biler på, eller der er puslespil eller modellervoks på bordene, som man kan sætte sig op til. Fokus er på at vores læringsmiljø, lægger op til nogle gode lege, og det sociale samspil er i høj fokus, og at der er rum til dette.

Hvilke ændringer / og eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi har erfaret, at jo mere vi har haft fokus på at tilgodese og arbejde på vores læringsmiljøer, jo mere er børns leg blevet et vigtigt element i vuggestuen. Børns udvikling handler ikke kun om de basale ting som at lære at gå, tale osv. Det handler i lige så høj grad om at blive i stand til, ved hjælp fra det pædagogiske personale, at få skabt nogle gode relationer og at lære at lege. Vi har justeret på de voksnes positioneringer i løbet af dagen og inddeler børnene i mindre grupper i stedet for meget tid i alrummet. Skabt mere tydelige rammer for leg i form af zoneinddeling samt fokus på ro og fordybelse i legene. Vi er blevet mere bevidste om hvordan indretter vi vores rum så det indbyder til leg, hvilket legetøj har vi gavn af, hvad børnene er optaget af på det pågældende tidspunkt. Vi er meget observante på at følge børnenes spor, så vi indretter stuerne derefter skifter ud og bytter rundt, så der er plads og muligheder for at lege.

Evaluering af pædagogisk læreplan med afsæt i udviklingsplan 2022:

Børnehuset ved skoven – Børnehaven

Formålet med evalueringen.

I vores pædagogiske udvekslingsaftale blev målet for indsatsen, at skabe en tryk og god ramme for børnenes start på dagen, herunder "den gode modtagelse". Det ville vi gøre ved at sætte fokus på vores modtagelse i tidsrummet 7.30 - 9.30.

Målet har været at give børnene en bedre start på dagen. Dette ved at skabe en tydelig plan for personalet samt en tydelighed for børn og forældre i forhold til, hvor de kan forvente voksne og i hvilket tidsrum.

Derudover har vi haft fokus på de voksnes positionering i dagligdagen. Det har særligt være en udfordring på legepladsen - i middagsstunden.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? (de fagprofessionelles rolle samt organisering af læringsmiljøet)

Den gode modtagelse:

Det har været svært, særligt for nogle børn i vores aflevering og modtagelse om morgenen. Vi har derfor arbejdet på en mere tydelig voksen fordeling i børnehaven, for at skabe en tryk start på dagen for børnene. Vi sikrer, at de børn, som allerede er blevet afleveret har mulighed for at tilgå aktiviteter – lege, som ikke behøver voksen deltagelse. På den måde kan de voksne være til rådighed for de børn, som har det svært om morgenen. Det er vigtigt for os, at de voksne er bevidste om deres positionering på stuerne, og at der er tydelige roller hos de voksne. Dette har skabt en mere rolig modtagelse, med gladere børn.

Positionering på legepladsen:

I middagsstunden er vi som regel på legepladsen, her er der færre voksne, da det også er her der bliver afholdt pauser, dem der har været tidligt går hjem og en går fra til sovebørn. Derfor er dette et sårbart tidsrum, og også et tidsrum hvor vi har oplevet, at vi ikke når alle børn. Vi har her haft særligt fokus på de stille børn, dem der kan have svært ved at deltage i fællesskabet.

Hvilke ændringer / og eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi er i gang med større ændring af læringsmiljøerne på stuerne og er ved at skabe mere tydelige lege- og læringsrum på stuerne med indkøb af børneinventar, der understøtter mangfoldige lege. I den sammenhæng skabes justeringer så børnenes mulighed for selv-initieret lege bliver tydelig.

For at skabe en tryk start på dagen, har det også været vigtigt med informationer og aftaler med forældrene, i forhold til hvor de skal aflevere deres barn/børn og i hvilket tidsrum de skal aflevere på stuen. Det har vi fået gode tilbagemeldinger på fra forældrene. Den tydelige struktur har gjort at forældrene ikke længere skal bruge tid på at finde ud af, hvor de kan finde en fast voksen.

Det har samtidig skabt et fællesskabs forståelse hos børnene, når der er en voksen som har modtager rollen, og kan italesætte over for de andre børn, at "nu er Nana kommet". Vi har tilpasset personalets skema, så der møder en ekstra voksen ind fra kl 8.00, så der er voksne på alle stuer på dette tidspunkt. Dette kræver, at personalet er omstillings parate i forhold til mødetidspunktet, hvis der kommer et mindre fremmøde senere hen, og børnene i stedet bliver hentet senere, og dermed ændre mødeskemaet tilbage. Vi skal dog stadig have fokus på tidsrummet 7.30 – 8.00, da vi i dette tidsrum ikke har mulighed for at fordele os ud på alle stuer.

Positionering på legepladsen:

Vi har etableret en struktur, hvor vi har en fordybelses voksen og en eller to praktisk voksen efter hvor mange, der er på legepladsen. Rollefordelingen er blevet lavet af den, der åbner, så det på forhånd er aftalt, inden man går på legepladsen. Der har været lavet et aktivitets forslags skema, som man har kunne tage frem, hvis man ikke lige kan finde på noget. Det har givet en større tydelighed for os, når vi ved, hvem der har hvilke roller, og vi derfor kan guide børnene hen til den voksen, der kan hjælpe dem.

Vi oplever, at når børnene møder engagerede og forberedte voksne, kan det drive mange børn med i aktiviteten, så vi kan inkludere dem i fællesskabet. Det er dog vigtigt at holde øje med, om der er lige mulighed for deltagelse for alle, og derfor er det vigtigt, at man løbende afstemmer aktiviteterne ud fra børnegruppen samt give mulighed for de mere stille børn kan bidrage i fællesskabet. De voksnes rollefordeling og positionering er fundamental for, at det kan lykkes for os at inkludere alle børn i fællesskabet.

Vores afklaring og viden om, hvem der har hvilke roller gør, at det er nemmere at guide børnene. Nogle børn kan have svært ved at hoppe med på en fælles leg – fælles aktivitet som eksempelvis ståtroid eller alle mine høns. Gentagelse af legene og giver dem mulighed for at observere inden de kaster sig ud i legen, hvilket betyder at de ofte til sidst bliver trygge nok til at ville deltage eller henvender sig til den voksen, der kan hjælpe dem. Tydelig rollefordeling skaber mulighed til fordybelse hos den voksne og bedre mulighed for inddragelse af børnene i et inkluderende fællesskab. Når aktiviteten er nem at forstå, er det nemt for børnene at se hvad de skal og skaber større deltagelse. Det er svært at vurdere, hvor gode vi har været til at få alle de børn med, som kan have svært ved at indgå i fællesskabet på legepladsen, men vi har observeret, at vi tit har fået dem med.

Evaluering af pædagogisk læreplan med afsæt i udviklingsplan 2022:

Valhallas vuggestue.

Mål:

Vi ønsker at skabe en større sammenstemthed på tværs af stuerne i forhold til børneperspektivet og metallisering i samspejlet med børnene

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? (de fagprofessionelles rolle samt organisering af læringsmiljøet)

Det har ført til en bevist og struktureret tilgang til vores pædagogiske planlægning i hverdag. Dette er både i forhold til de planlagte aktiviteter, men også når vi arbejder med at udvikle læringsmiljøerne i børnegruppen samt hos enkelte børn.

Det har givet en mærkbar forbedring i samspejlet mellem voksne og børn og har understøttet en mere ensartet praksis på tværs af stuerne. Grunden til dette er, at vi er blevet mere beviste om at nedbringe vores snitflader og øge vores professionelle samarbejdsrum, hvor vi i højere grad sparre/vidensdeler erfaringer med hinanden.

Denne proces øger potentialet for fælles sprog på tværs af personalet, som har opnået en større fortrolighed i at arbejde sammen omkring børnegruppen, med en mere analyserende og evaluerende tilgang.

Udviklingsarbejdet har understreget vigtigheden af ledelsens og personalets fælles engagement i den pædagogiske udvikling. Det samme gælder nødvendigheden af løbende fokus på og refleksion over pædagogisk praksis omkring børneperspektivet.

Vores overordnede mantra har været og vil fortsat være:

"Vi ser på intentionen fremfor handlingen".

For at understøtte relations arbejdet har vi haft metallerings begrebet på dagsorden på vores personalemøder og de ugentlige stuemøder. Vi har arbejdet med 5 overordnede målsætninger, når vi taler om pædagogik og tilgangen til vores børn.

- Vær nysgerrig på børnene. Spørg jer selv og hinanden hvad et barns adfærd mon handler om
- Spejl børns følelser. Hjælp børn med at forstå hvordan de føler og har det ved at sætte ord på det, i tror, der er på spil. Dette gøres ved at benævne handlinger og følelser.
- Bal – for at komme hele vejen rundt om en situation eller en problematik bruger vi systematisk BAL, som analyse model.
- Kig på jer selv – hvad rører hos mig selv – selvevaluering
- Støt hinanden, når det er svært – søg sparring hos andre, stuepædagoger eller leder.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

For at arbejde videre på den igangsatte udvikling har vi valgt at forsætte med en struktur, hvor BAL og den didaktisk analysemodel vil være vores primære arbejdsredskab, når vi planlægger eller skal tale udvikling eller problemstillinger.

Der bliver bevist afsat tid på personalemøderne hvor personalet vidensdeler deres didaktik i forhold til selvvalgte og aftalte pædagogiske aktiviteter eller fokusområder i læringsmiljøerne på stuerne.

Perioden har givet personalet nye samarbejdsflader, og ikke mindst motivation til at hente sparring og hjælp hos hinanden f.eks. ved svære forældresamtaler.

Overordnet set har vidensdelingen givet os en gevinst i at videreudvikle samarbejdet mellem stuerne, for at skabe en fælles forståelse og støtte for børnenes trivsel og udvikling.

Pædagogandelen har været væsentlig mindre de sidste 2 år men med ansættelse af 4 pædagoger kan det mærkes på kvaliteten af de pædagogiske drøftelser samt i læringsmiljøet.

For at understøtte personalets udvikling vil indholdet på vores uddannelsesdag maj 2024 handle om arbejdsglæde, hvor vi i samskabelse arbejder med arbejdsglæde i fællesskab og individuelt.

Evaluering af pædagogisk læreplan med afsæt i udviklingsplan 2022:

Valhalla Børnehaven

Formålet med evalueringen.

Samlingen som et fokusområde, hvor vi vil være undersøgende på inddragelsen af barnets perspektiv.

Mål: Øge børnenes deltagelsesmuligheder, og inddragelse i vokseninitierede aktiviteter.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? (de fagprofessionelles rolle samt organisering af læringsmiljøet)

Børnehaven har haft fokus på barnets deltagelsesmulighed med udgangspunkt i samlingen. Personalet blev gennem observation af samlingen opmærksom på pædagogens rolle i samlingen, ventetid for børnene i samlingen og opbruddet som samlingen kan give i forbindelse med barnets leg.

Pædagogens rolle kunne vise sig ved at være for styrende i forhold til indholdet, og at samlingen ikke altid gav mulighed for at barnets stemme blev hørt.

Samlingen fik også til at formål at være overgangen til noget nyt, fremfor at have en værdi i sig selv. Vente tiden i forbindelsen med samlingen sås især ved de større samling, og tiden fra det første barn var klar, til det sidste barn var ret omfattende.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Grupperne i børnehaven fik kigget på indholdet af samlingen, og justerede det i forhold til aldersgruppen, samt placeringen i rummet hvor samlingen blev afviklet.

Fra på nogen stuer at sidde ved borde, blev samlingen rykket ned på et rundt tæppe på stuen, hvor alle børn og voksne kunne se hinanden. Indholdet blev også tilpasset i forhold til den aktivitet der efterfulgte samlingen. F.eks. hvis gruppen skulle i skoven kunne samlingen have fokus på vejr og vind, og hvilket tøj man skulle have på, samt at børnene kunne snakke om hvad de ville lege når de kom ud i skoven.

En anden ændring som børnehaven har lavet, er at samlingen ikke skal opbryde barnets leg, medmindre der alligevel er et naturligt opbrud, som f.eks. en ny aktivitet efter samlingen.

Derfor har flere grupper rykket samlingsstarten til før frokost, og her har samlingens indhold været, hvad har vi leget/lavet i dag, fremfor at snakke om hvad skal vi lege/lave når samlingen lå klokken 9. Og hvad er det vi skal lave i morgen eller resten af uge. Dette har givet børnene længerevarende lege, og mindre uro ved flere daglige opbrud.

Børnehaven har arbejdet med ugeplaner, som har været med til at organiserer hverdagen. Dette har givet et overblik over hvornår samlingen skal afholdes og hvor der er plads til at børnene med deres stemme kan påvirke den daglige aktivitet og dets indhold.

Ravnehuset

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? (de fagprofessionelles rolle samt organisering af læringsmiljøet)

Ravnehuset har arbejdet med demokrati og deltagelse mulighed i voksen planlagte aktiviteter. Samlingen har været udgangspunktet for at undersøge barnets deltagelse mulighed. Ravnehuset har afprøvet og fortaget observation på forskellige måder at afholde samlingen på. Ved at have det opholdt i mindre grupper, og i større sammenhæng. Et redskab til at afholde samlingen har været en tavle som visuelt har understøttet dagens gang. Ved de større samlinger har dagens gang været meget overordnet da indholdet skulle passe til flere grupper, da aktiviteterne i huset varierer fra gruppe til gruppe. I de mindre grupper har huset fysisk indretning gjort det svært at finde plads og ro til at afvikle samlingen. Ravnehuset blev ved begge samlingsformer opmærksomme på at samlingen opbrød barnets leg, og at overgangen fra leg til samling skabte uro.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

De pædagogiske observationer førte til den ændring, at den gruppe som skulle i skoven holdte deres samling i skoven i stedet for i huset. Samlingen i skoven blev omdøbt til "Skovtinget", hvor børnene ude i skoven i fælleskab snakkede om hvilket tema som deres skovuger skulle have. Desuden besluttede børnene også i fælleskab hvilken aktivitet de skulle lave sammen i skoven. Ved en demokratisk proces blev der stemt om hvilken fællesleg de skulle lege sammen og skovugernes tema. Intentionen har været at give børnene større deltagelse muligheder, og give dem en følelse at deres stemme bliver hørt af de voksne og de andre børn. Ved at samlingen for den ene gruppe blev holdt i skoven, gav det mulighed for dem som var hjemme i huset kunne dele samlingen op i to mindre grupper. Her skulle der også være bedre mulighed for at det enkelte barn blev hørt, og hvor samlingen frem for at være tænkt som fællesbeskeder og information, også skulle være en mulighed for dialog børn og voksne i mellem. Samt hvor barnet ville have mulighed for at have indflydelse på dagens aktiviteter. Det har været en svær proces i forhold til den pågældende børnegruppe, da gruppen har haft brug for mere struktur og voksenstyring i aktiviteterne. Det er blevet et godt arbejdsredskab til at skabe mere deltagelsesmulighed for børnene, og er noget der vil blive arbejdet med fremadrettet. Ravnehuset har også arbejdet med ugeplaner for at få et større overblik over hvor de voksne er og hvad de skal lave, for at tilgodese hele børnegruppen.

Evaluering af pædagogisk læreplan med afsæt i udviklingsplan 2022:

Vuggestuen Sydpoen:

Formålet med evalueringen:

Vi ville se, om vi kunne skabe mere sprog/verbalt/nonverbalt hos børnene, ved at være mere bevidste omkring de voksne som sprogmodeller.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? (de fagprofessionelles rolle samt organisering af læringsmiljøet)

At børnene profilere af de voksnes gentagelser, børnene viser med deres kropssprog, at de genkender eks. et fokus ord fra en bog. Eksempelvis når ordet tramper bliver nævnt begynder de 1-2 årige børn på eget initiativ at trampe, også selvom ordet bliver sagt i en anden kontekst end oplæst af en bog.

Ved at personalet flere gange leger handlingerne fra en bog, sammen med børnene, kunne børnene overføre det til deres egne lege, og fantasi. Eks. barnet der skal have sin bluse af, og blusen sidder fast på hoved, hvorefter det 2 årige barn udbryster "se, nu er jeg rødhætte".

En opmærksomhed på, at eks. når de voksne kontinuerligt læser den samme bog højt for børnene, inspireres vuggestue børnene til også selv at læse den pågældende bog, enten for sig selv, eller højt for en anden.

Konkreter er vigtige i forbindelse med at underbygge sprogforståelsen, eller sammenhæng. Børnene der siger "Kaj, Kaj, kaj" når de ser en gummistøvle, fortæller at de oplever en sammenhæng imellem kaj historien og gummistøvlen.

At vi skal være opmærksomme på at gribe, det der interesserer børnene i bogen eksempelvis et billede, og inddrage børnenes interesser, fremfor kun den skrevne tekst i bogen, derved kan skabes dialoger.

At de voksnes ord og mimik hænger sammen. At stemmeføring og øjenkontakt hos den voksne har betydning for interessen, for at lytte/skabe fælles opmærksomhed hos de små børn, kan vi se på vores videoanalyse.

At de voksne i vuggestuen ofte har en afgørende rolle i forhold til, om der er dialog barn/voksen. De nonverbale handlinger børnene gør i de video sekvenser vi har optaget, bliver italesat af den voksne, og bliver til en dialog barn/voksen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Det, at hvert enkelt stue i starten skulle lave data over hvilken børn, der kom hen og satte sig, når der blev læst højt i hverdagen, gjorde at personalet fik en større opmærksomhed på, om de læste højt for børnene kontinuerligt. Der blev efterfølgende en fokus på at huske højtlesningen i hverdage og være opmærksom på, hvilken børn der blev læst højt for. At gentagelser gavnede børnene, gjorde at vi aftalte at have fokus på den samme bog i to uger af gangen, uden at det var en bog der nødvendigvis skulle understøttes med et tema i forhold til kreative processer.

At dele børnene i mindre grupper, som vi i forvejen har stor fokus på, og gør, skal vi forsætte med, for at kunne se og høre det enkelte barn, og støtte dets sproglige udvikling.

At lege handlinger fra eks. en bog har en gavnlig effekt, samt at have rekvisitter/konkreter til bogen liggende fremme i børnehøjde.

At bøger er brugbare til at understøtte sprogarbejdet i det tema, som stuen arbejder med, vi vil inddrage bibliotekaren på Ballerup bibliotek.

Gentagelser af det samme ord, i forskellige sammenhæng understøtter den sproglige udvikling, og det skal vi være bevidste om i vores hverdag.

Evalueringskultur og praksisændringer i Nordpolen

Mål:

Det pædagogiske personales understøtter, at børnene er deltagende i lege, der udvikler deres trivsel, læring og udvikling i fællesskaberne. Vores mål tager afsæt i forståelsen af: at det er i legen, der opbygges og konstitueres relationer, positioner og social forståelse for hinanden.

Hvad vi lærte

At de voksne har en stor opgave i lege både inde og ude, til at understøtte skift i positioner i børneinitieret lege. Fx at det ikke er den samme, der holder øje med en "nøddesamling" mens de andre samler. Hvordan kan en "hund" i en rolleleg få en aktiv rolle fx skal luftes etc

- At planlægge og rammesætte mindre "lege" grupper, med afsæt i at understøtte netop relationer og positioner, kan have stor effekt for nye positioner.
- Besøg hinandens stuer med 1 eller 2 børn kan understøtte nye relationer.
- At vi med små greb og virkemidler kan inspirere en legezoners udtryk.
- At regellege der handler om vind eller tab er med til at understøtte og konstituere uhensigtsmæssige positioner i børnegruppen.
- At arbejdet med temaer, fx krible krable, solsystem, fra jord til bord m.m. understøttes ved, at indrette en legezone til temaet. Fx en rumstation, en zoologisk have, en købmandsbutik etc.
- At vi har øje for, om der er et barn der særligt positioneres som leder af de andre børn i gruppen, og hvordan vi kan arbejde hensigtsmæssigt med at give dette barn andre handlemuligheder.
- Hvor stor betydning at "udviklende øjeblikke" har for børnenes kompetence for tilknytning og regulering.

Praksisændringer:

- De voksen initieret lege og og planlagte aktiviteter i langt højere grad er med afsæt i lege med fokus på samarbejde, og vi minimerer lege/aktiviteter, der handler vind og tab. Fx hvilke lege vi planlægger og gentager, når vi er i hallen og på legepladsen.
- Vi indretter legezoner, der understøtter et tema/projekt.
- Vi giver større mulighed for kreativitet, når vi laver kreative ting, som fx julepynt. At vi i højere grad tilbyder materialer end færdige skabeloner.

Evalueringskultur og praksisændringer i Isbjerge

Mål:

Vores fysiske læringsmiljø i langt højere grad inviterer til leg og fordybelse, der understøtter børnenes trivsel, læring og udvikling.

Hvad vi lærte

- At den fysiske indretning har stor betydning for børns leg, fordybelse og blik for hinanden.
- Lege understøtter børnene i selvregulering, hvis de er rammesat og understøttet af voksne.
- Vuggestuebørns lege ofte udspiller sig om "køkkenlege" og det er vigtigt, at denne zone har god plads og er indbydende med relevante rekvisiter, både inde og ude.
- At børnene får en anden positiv opmærksomhed på hinanden, når de kan lege uforstyret.
- At børns lege udvikle sig mere fantasifuldt, når der rum og plads.
- At de voksne ved deres placeringer er med til at understøtte børnenes samspil til at få øje på hinanden.
- At lege i vuggestue og for de mindste i børnehave generelt er afhængig af, hvor de voksne fysisk placere sig i rummet. Netop ved hjælp af voksnes placeringer kan man invitere børn til at sprede sig og fordybe sig i lege.
- At vi med små greb og virkemidler kan inspirere legezoners udtryk fx at et komfurs placering har afgørende betydning for børnenes oplevelse af et "køkken"
- At vi iagttager at spisegrupper med afstand til hinanden, giver et frokostmåltid præget af dialog med hinanden.
- Vi oplever, børn der bliver længere tid fordybet i leg med fx togbane, når det er i et uforstyret sted, samt at børn også nu leger i fx garderoben har lege af mere fordybende karakter over længere tid. Fx duplo og plus-plusser.

Praksisændringer:

- Vi opdeler børnegruppen hurtigere og afventer med at samle dem i ydre timer.
- Vi har flere små zoner, der giver mulighed for "uforstyrrethed" og er visuelt tydeligere i "hvad kan man her"
- Vi har sorteret i vores udbud af legetøj i en "legezone" og det skaber mere overskuelighed for børnene. Og er stadig i gang med at udvikle på hvilke opbevaringer af legetøj, der gør det overskueligt for børnene, men også for oprydningen efterfølgende. Så det fortsat fremstår indbydende og overskueligt.

- Vi har "flyttet" om på grupperum for børnehave og vuggestue. Det understøtter et langt bedre samspil mellem inde og uderum og mindsker forstyrrelser.
- Vi har fået etableret "Tumlesskoven" som grupperum, og som visuelt angiver, at det er storbørnsgruppens rum, med tal og bogstaver, legetøj og beskæftigelse netop til aldersgruppen. Samtidig med det er fleksibelt og kan bruges til opdeling for de andre grupper eller vildere lege med madrasser og puder.
- Vi har fjernet puder og madrasser som frit tilgængelige, således at meget "vilde" bevægelses aktiviteter er styret af de voksne. Det med et blik for udviklingen af legene, positiv samspil ml. børnene og et hensyn til andre aktiviteter i rummet/huset.

Evaluering af pædagogisk læreplan med afsæt i udviklingsplan 2022.

Lundegården Vuggestue

Hvad var formålet med evalueringerne?

Lundegårdens vuggestue ønskede, at se nærmere på relationsarbejdet samt leg og aktiviteter om eftermiddagen. Vi ønskede at skabe en større sammenhængskraft mellem formiddagens pædagogiske indhold og nærvær til om eftermiddagen, så det stod endnu stærkere.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? (de fagprofessionelles rolle samt organisering af læringsmiljøet) Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi blev opmærksomme på, at vi havde brug for en detaljeret planlægning over, hvem der havde hvilke opgaver gennem hele dagen. Dette gjorde sig gældende i et skema, så ingen var i tvivl om deres rolle. Dette skabte en tydelig ro hos både børn og personale samt en opmærksomhed på, at igangsætte flere forskellige aktiviteter og lege om eftermiddagen. Der arbejdes fortsat med det daglige skema, som laves om morgenen, så alle får et overblik over dagen, når de møder ind i vuggestuen.

En særlig opmærksomhed i den forbindelse blev også, at skabe ro i oppestunden, hvor endnu et skema er taget i brug, så også de yngste børn oplever ro, nærvær og fordybelse fra de voksne som er omkring dem i dette tidspunkt. Middagsstunden kunne tidligere fylde meget i forhold til flere praktiske opgaver/ handlinger, da en del af de små børn vågner fra deres formiddagslur. Her skal der både spises, skiftes bleer, lege/ udforskes - alt imens flere af de store børn står op. Med en helt klar rollefordeling af de voksne, så fik vi skabt en mere ro-givende og indholdsrig middagsstund for alle.

I vuggestuen kan de praktiske opgave fylde meget om eftermiddagen og derved tage fokus væk fra kerneopgaven. Vi har derfor valgt at ansætte ungarbejdere, som tager sig af langt de fleste praktiske opgaver om eftermiddagen. Dette bevirker at personalet kan give sig tid til, at være tættere på børnene i ydertimerne om eftermiddagen.

På vores uddannelsesdag blev vi inspireret af oplægsholder Kit Nørgaard som gav os et inspirerende indblik i leg og dens betydninger. Vi valgte derfor for at dykke ned i vores egen praksis vedr. børnenes leg. Fokus blev på både den børne- og vokseninitierede leg i ydertimerne. Vi undersøgte og observerede de opståede lege på udvalgte tidspunkter af dagen for, at blive klogere på om legetyperne var kontekstafhængige af dagens gang. Det gav nogle interessante opmærksomheder i forhold til, at vi fortsat skal udvikle og være opmærksomme på de voksnes betydning i forhold til deres positioneringer og engagement.

Generelt skulle personalet have endnu mere mod til, at være legende. Derfor deltog en stor del af personalet i en legekonference på Gerlev idrætshøjskole, hvor de fik et indblik i, hvor få simple ting/ bevægelser der skal til for at skabe en leg og derved også et fællesskab. Der er herefter indført legepatruljer blandt personalet, så alle personalemøder har et indhold af leg. Det opleves at personalet i højere grad tør sætte sig selv på spil samt skabe fokus på fællesskabet, når man indgår aktivt i leg med børnene eller kollegaer.

På forældremødet i februar fik nogle af forældrene en lille forsmag på disse lege. Det blev tydeligt at de voksnes indlevelse omkring børnene har haft en stor betydning for børnenes mod til at turde, samt at de voksne med deres engagement og positionering viser vejen ind i legene og fællesskaber for alle børn.

Børn i udsatte positioner har brug for endnu tydeligere voksne omkring sig. Vi har talt meget om den voksnes rolle i at skabe legefællesskaber med/ for disse børn, så de har nemmere ved at begå sig i flere fællesskaber. Særligt ydertimerne kunne blive uoverskuelige for børn i udsatte positioner, så derfor er der arbejdet med de voksnes roller samt hvilke forskellige former for udsatte positioner som et barn kan være i og en forståelse af hvilke forskellige behov disse børn kan have. Derved har arbejdet gjort sig gældende i, at personalet har haft mulighed for at skabe lige deltagelsesmuligheder for alle børn i vuggestuen.

Vi har også arbejdet med tilgangen low arousal, så vi bedre kan hjælpe børnene igennem deres følelsesmæssige reaktioner i stedet for ubevidst at konfliktoptrappe. Med denne tilgang kan vi bedre imødekomme det enkelte barn, som nu vil føle sig bedre forstået samt hjulpet igennem deres reaktioner. Denne tilgang har også været brugt i forbindelse med vejledning af forældre i håndtering af deres barns reaktioner, hvilket har givet god forståelse og feedback fra de pågældende forældre.

Vi blev opmærksomme på at de voksne skal være endnu bedre til, at give plads til børnenes udforskende leg samt skabe rum for denne type af lege. Det blev også tydeligt at den udforskende leg udfordrer de voksnes orden og praktik, når den foregår indendørs. Dette vil vi fortsat drøfte løbende.

De voksne har en stor rolle i at gå forrest i særligt regellegene, men det var også tydeligt, at børnene hurtigt tog disse lege til sig og legene dermed på sigt blev børneinitierede. Det hjalp også børn i udsatte positioner, da rammerne for disse typer lege blev tydeligere, når de var oplevet med de nære voksne. Dette gav færre konflikter mellem børnene.

Der var generelt god energi i arbejdet med en kortlægning af legen og de udviklingsmuligheder omkring det, så det vil være et løbende fokus i takt med at børnegrupperne også ændrer sig. De voksnes legekatalog blev udvidet samt mere nuanceret. Det betød også at legene henvendte sig i bredere forstand til hele børnegruppen, hvor den tidligere har været tydeligst for de ældste børn i vuggestuen.

Vuggestuen har valgt at sætte fokus på et mere musikalsk fællesskab. Særligt i ydertimerne fylder musikken mere end før, hvilket også gør at flere børn på tværs af stuer får gavn af den. Vi har i vuggestuen flere musikpædagoger ansat og der er bred enighed om, at introducere børnene for en legende og udforskende tilgang til musikken. Det er allerede i gang, men får endnu mere fokus på uddannelsesdagen i maj, hvor det musiske læringsmiljø skal understøttes endnu tydeligere.

Der er generelt skabt et større fokus på børnenes egen tilgang til vuggestuens forskellige læringsmiljøer. Derfor er de små låger til stuerne også fjernet, så de voksne i højere grad følger børnenes egne bevægelser og initiativer rundt i vuggestuen gennem hele dagen.

Evaluering af pædagogisk læreplan med afsæt i udviklingsplan 2022:

Lundegården – børnehaven

Formålet med evalueringen:

I børnehaven ønskede vi at skabe større fokus på hensigtsmæssig positionering blandt de voksne – både i planlagte pædagogiske aktiviteter samt tilbagevendende dagligdags rutiner på stuerne.

Endvidere at skabe et mere kvalificeret fundament for det fysiske læringsmiljø samt det pædagogiske personales understøttelse af børnenes leg.

I begge tilfælde med særlig opmærksomhed på børn i udsatte positioner.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? (de fagprofessionelles rolle samt organisering af læringsmiljøet) Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi oplevede at nogle børn havde svært ved at deltage i leg på legepladsen, samt at andre børns fokus blev rettet imod at "hæрге". Vi har arbejdet med fokus på at minimere praktiske opgaver for de fagprofessionelle på legepladsen. Dette har skabt en ny organisering samt vendt en kultur fra voksne som primært opsynsmænd – til en kultur af voksne med fokus på igangsættelse og understøttelse af leg og aktivitet. Den nye organisering og kultur betyder at enkelte voksne er fritaget fra praktiske gøremål og kun optaget af aktivitet og leg.

Vi oplever at væsentlig flere børn er positivt beskæftiget i vores daglige udestund samt at udetiden er blevet mere positiv for alle.

Gennem drøftelse og vidensdeling har personalegruppen fået fælles forståelse og begrebsverden omkring de voksnes positionering i aktiviteter i dagligdagen. Det italesættes nu, at: "Du er den understøttende, så er jeg den udførende!"

I børnehaven er man god til at give plads til børns selvinitieret leg. Vi har interesseret os for, hvad den selvinitieret leg faktisk er stykket sammen. Efter distriktets fælles uddannelsesdag har vi valgt at lave en kortlægning af legetyper, som blev præsenteret af en medarbejder fra Gerlev Idrætshøjskole. Kortlægningen fandt sted i en ½ time om formiddagen samt ½ time om eftermiddagen strækkende over 1 måned. På stuebasis. Samtidig kortlagde vi, hvem legen er initieret af – børn eller voksne.

Generelt sås, at rollelegen kan styrkes – her opleves, at det fysiske læringsmiljø (indretning samt rekvisitter) skal styrkes. Dette er under planlægning og prioriteres på vores lokale uddannelsesdag til maj. Ydermere arbejder vi med at binde rollelegen sammen med vores tema i hele børnehuset "Eventyr, sang og fantasi" sammen med dette tiltag. Helt konkret leges eventyr på dagligt basis og rekvisitter og udklædning, der passer til er indkøbt.

Den udforskende leg oplevede personalet, at de nogle gange kom til at bremse indendørs af praktiske årsager. Så den faktisk mest får plads på legepladsen. Personalet har udfordret sig selv og skabt små kreative stationer på stuerne – selvstyret af børnene.

Vi oplevede at dele af personalegruppen havde mindre fokus på børn i udsatte positioner. Derfor har vi drøftet, hvad udsathed kan bestå i. Hvor udsathed kan slå igennem i et

barns børnehveliv, samt hvordan det skaber dårligere betingelser i forhold til deltagelsesmuligheder. Alle stuer har arbejdet med identificering af udsathed i egen børnegruppe samt lavet handleplaner i forhold til dette. Vi har øget opmærksomhed på også at benytte eftermiddagene til at skabe særlige øjeblikke for børn i udsatte positioner.